

Súd: Okresný súd Pezinok
Spisová značka: 8C/187/2012
Identifikačné číslo súdneho spisu: 1712214791
Dátum vydania rozhodnutia: 29. 05. 2014
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Petra Priečinská
ECLI: ECLI:SK:OSPK:2014:1712214791.4

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Pezinok v konaní pred sudkyňou JUDr. Janou Ocelkovou v právnej veci žalobcu: V. S., nar. XX.XX.XXXX, S. XXX, XXX XX O. X., zast. M. A. & K., N.. N. V..Q.. X. XX/B, XXX XX G., IČO: XX XXX XXX, proti žalovaným: 1/ O. S., nar. XX.XX.XXXX, O. XX, XXX XX G., 2/ O. S., nar. XX.XX.XXXX, O. XX, XXX XX G., obe zastúpené: Z.. S. K., M., E. XX, XXX XX G., o určenie neplatnosti závetu, takto

rozhodol:

Súd žalobu zamieťa.

Žalobca je povinný zaplatiť žalovanej 1/ a 2/ na náhrade trov konania sumu 416,84 eur k rukám právnej zástupkyne žalovaných a to do 3 dní od právoplatnosti tohto rozsudku.

odôvodnenie:

Č.k.: 8C/187/2012 - 121
IČS: 17122214791

Žalobca sa žalobou, ktorá bolo tunajšiemu súdu doručená dňa 28.08.2012 domáhal určenia, že Závet napísaný dňa 27.01.2012 formou notárskej zápisnice, č.k. J. XX/XXXX, J. XXXX/XXXX, J.: XXXX/XXXX, na Notárskom úrade v Š., JUDr. O. J., notárkou, ktorá je uložená v Notárskom centrálnom registri závetov pod číslom J. L. XXXX/XXXX je neplatný. Žalobca podaním zo dňa 26.10.2012 rozšíril výrok žaloby, v ktorej mal súd určiť, že nehnuteľný a hnuiteľný majetok, ako aj pasíva po nebohej S. S., rod. P., nar. XX.XX.XXXX, naposledy bytom S. XXX, O. X., nadobúda do výlučného vlastníctva dediča zo zákona, jediný syn nebohej V. S., nehnuteľnosti sú zapísané na Katastrálnom úrade G., N. H. N., Q. O. X., katastrálne územie Z. na listoch vlastníctva, ktoré sú podrobne v doplnenom návrhu špecifikované.

Žalované 1/ a 2/ rade sa vyjadrili k žalobe kde uviedli, že sú vnučky nebohej S. S. a dcéry žalobcu. Ich stará matka po dôkladnom zvážení a po vysvetlení následkov právnych úkonov - listiny o vydedení a závetu sa rozhodla takéto právne úkony zrealizovať. K takémuto rozhodnutiu sa odhodlala po dôkladnej úvahe a z obavy, aby žalobca vzhľadom na jeho nezodpovedný prístup a sklony k agresivite a alkoholu nepremrhal celý majetok. Žalobcu ešte pred dedičským pojednávaním osobne informovali, že poručiiteľka spísala napadnuté listiny v ich prospech. Žalobca túto správu prijal bez akýchkoľvek emócií, skonštatoval, že „mama vedela, čo robí a takto je lepšie“. Túto skutočnosť - akceptáciu listiny o vydedení a závet potvrdzuje i správanie žalobcu na prejednaní dedičstva na Notárskom úrade notárky- súdnej komisárky JUDr. L. P. dňa 17.08.2012. Pri prejednaní dedičstva ich súdna komisárka s týmito listinami oboznámila, žalobca ich akceptoval, nielen slovne ale aj písomne a bez akýchkoľvek výhrad podpísal dňa 17.08.2012 osvedčenie o dedičstve.

Súd vykonal vo veci dokazovanie výsluchom účastníkov konania, svedkov (Z.. S. I.,) a listinnými dôkazmi /najmä návrhu čl. 1 a nasl., rozšíreným návrhu čl. 35 a nasl., Odpis Závetu- Notárska zápisnica J. XX/XXXX, J. XXXX/XXXX, J. XXXX/XXXX zo dňa 27.01.2012, Osvedčenie o dedičstve XXD/XXX/XXXX, O. XXX/XXXX, F.: XXXXXXXXXXXX zo dňa 17.08.2012, spisom XXD/XXX/XXXX a zistil nasledovný skutkový stav.

S. S. matka žalobcu a stará mama žalovaných 1/ a 2/ rade spísala vo forme Notárskej zápisnice závet a listinu o vydedení zo dňa 27.01.2012, v ktorej celý svoj majetok, veci hnuiteľné a nehnuteľné, majetkové práva prechádzajúce dedičskou postupnosťou porúča pre prípad svojej smrti na vnučky žalované 1/ a 2/ rade. Súčasťou závetu je spísaná aj listina o vydedení v ktorej S. S. vydedila svojho jediného syna. Z Osvedčenia o dedičstve XXD/XXX/XXXX, O. XXX/XXXX, F. XXXXXXXXXXXX zo dňa 17.08.2012, právoplatného dňa 04.09.2012 súd zistil, že závet súčasťou ktorej je listina o vydedení jediný vydedený neopomenuteľný dedič V. S. (žalobca) na dedičskom pojednávaní dňa 17.08.2012 vyhlásil, že ho v plnom rozsahu uznáva.

Z dedičského spisu XXD/XXX/XXXX súd zistil, že na dedičskom pojednávaní bol spísaný úradný záznam v ktorom žalobca vyhlásil, že nenamieta ani absolútnu ani relatívnu neplatnosť závetu, ktorého súčasťou je aj listina o vydedení a že ho v plnom rozsahu uznáva.

Podľa § 175 k ods. 2 Občianskeho súdneho poriadku, Ak však rozhodnutie o dedičskom práve závisí od zistenia sporných skutočností, odkáže súd uznesením po márnom pokuse o zmier toho z dedičov, ktorého dedičské právo sa javí ako menej pravdepodobné, aby svoje právo uplatnil žalobou. Na podanie žaloby určí lehotu. Ak žaloba nebude podaná v lehote, pokračuje súd v konaní bez zreteľa na tohto dediča.

Podľa § 175 zca Občianskeho súdneho poriadku, Účastník môže do 15 dní od prevzatia osvedčenia o dedičstve požiadať súd o pokračovanie v konaní o dedičstve podľa § 175l až 175z. Ak žiadosť nie je včas podaná, osvedčenie o dedičstve nadobudne účinky právoplatného uznesenia o dedičstve [§ 175q ods. 1 písm. a) až c), § 175l a 175o]; včas podanou žiadosťou osvedčenie o dedičstve stráca platnosť a súd pokračuje v konaní bez zreteľa na jeho vydanie.

Podľa § 40 a Občianskeho zákonníka, Ak ide o dôvod neplatnosti právneho úkonu podľa ustanovení § 49a, 140, § 145 ods. 1, § 479, § 589, § 701 ods. 1 a § 741b ods. 2, považuje sa právny úkon za platný, pokiaľ sa ten, kto je takým úkonom dotknutý, neplatnosti právneho úkonu nedovolá. Neplatnosti sa nemôže dovolávať ten, kto ju sám spôsobil. To isté platí, ak právny úkon nebol urobený vo forme, ktorú vyžaduje dohoda účastníkov (§ 40). Ak je právny úkon v rozpore so všeobecne záväzným právnym predpisom o cenách, je neplatný iba v rozsahu, v ktorom odporuje tomuto predpisu, ak sa ten, kto je takým úkonom dotknutý, neplatnosti dovolá.

Určovací návrh nie je spravidla opodstatnený najmä vtedy ak vyriešenia určitej otázky neznamená úplne vyriešenie obsahu spornosti daného právneho vzťahu alebo práva alebo ak požadované určenie má povahu len predbežnej otázky k posúdeniu či tu je alebo nie je právny vzťah alebo právo. Ak žalobca neosvedčí svoj naliehavý právny záujem na ním požadovanom určení ide samostatný a prvoradý dôvod na zamietnutie návrhu. Pokiaľ súd dospeje k záveru, že návrh nie je z dôvodu nedostatku naliehavého právneho záujmu na požadovanom určení spôsobilým a prípustným prostriedkom ochrany práva zamietne návrh bez toho aby sa zaoberal meritom veci.

Právny záujem, ktorý je podmienkou procesnej prípustnosti určovacej žaloby v zmysle § 80 písm. c/ O.s.p., musí byť naliehavý. Pri skúmaní existencie naliehavého právneho záujmu ide o posúdenie, či podaná žaloba je vhodný (účinný a správne zvolený) procesný nástroj ochrany práva žalobcu, či sa ňou môže dosiahnuť odstránenie spornosti práva, a či snáď len zbytočne nevyvoláva konanie, po ktorom bude musieť aj tak nasledovať iné (ďalšie) súdne konanie alebo konania. Naliehavý právny záujem je spravidla daný v prípade, ak by bez tohto určenia bolo právo žalobcu ohrozené alebo ak by sa bez tohto určenia stalo jeho právne postavenie neistým (porovnaj R 17/1972). Za nedovolenú možno považovať určovací žalobu, pokiaľ neslúži potrebám praktického života, ale len k zbytočnému rozmnožovaniu sporov; ak však určovací žaloba vytvára pevný právny základ pre právny vzťah účastníkov sporu, je prípustná aj napriek tomu, že je možná (prípadne) i iná žaloba (viď rozhodnutie Najvyššieho súdu Slovenskej republiky publikované v časopise Zo súdnej praxe pod č. 40/1996).

Procesná povinnosť preukázať, že v čase rozhodovania súdu je naliehavý právny záujem na určení právneho vzťahu alebo práva, zaťažuje toho, kto sa tohto určenia domáha (žalobcu). Pokiaľ chce žalobca osvedčiť svoj naliehavý právny záujem, musí na jednej strane poukázať na určité skutkové okolnosti prejednávanej veci vedúce k sporu medzi účastníkmi a k potrebe určiť súdom, či tu právny vzťah alebo právo je alebo nie je, na druhej strane vysvetliť, že práve podaná žaloba je procesne vhodným nástrojom, ktorý tento spor rieši (odstraňuje neistotu vzťahu účastníkov konania alebo vytvára pevný základ pre jeho usporiadanie) (rozsudok Najvyššieho súdu SR zo 6. decembra 2012, sp. zn. 5 Cdo 31/2011)

Podľa § 175k ods. 2 O.s.p. ak však rozhodnutie o dedičskom práve závisí od zistenia sporných skutočností, odkáže súd uznesením po márnom pokuse o zmier toho z dedičov, ktorého dedičské právo sa javí ako menej pravdepodobné, aby svoje právo uplatnil žalobou. Na podanie žaloby určí lehotu. Ak žaloba nebude podaná v lehote, pokračuje súd v konaní bez zreteľa na tohto dediča. Žaloba podaná v zmysle § 175k ods. 2 O.s.p. nie je určovacou žalobou v zmysle § 80 písm. c/ O.s.p. ale je žalobou na určenie právnej skutočnosti, u ktorej naliehavý právny záujem vyplýva z právneho predpisu. Takáto žaloba preto nemôže byť zamietnutá pre nedostatok naliehavého právneho záujmu na požadovanom určení, avšak iba v tom prípade ak vo veci bol namiesto postup podľa citovaného ustanovenia. (rozsudok Najvyššieho súdu SR z 29. 9. 2009, sp. zn. 2 Cdo 108/2008)

Ak bola daná lehota na podanie žaloby podľa § 175k ods. 2 Občianskeho súdneho poriadku a po márnom uplynutí lehoty právny záujem na určení sporného práva v rámci samostatného konania podľa ustanovenia §80 písm. c) Občianskeho súdneho poriadku zanikol a súd posúdi spornú skutočnosť v rámci dedičského konania. (I. ÚS ČR 230/98 zo dňa 10.08.1998)

Súd má za nesporne preukázané, že žalobca v konaní o dedičstve vyhlásil, že v plnom rozsahu uznáva závet, ktorého súčasťou je aj listina o vydedení. Nakoľko žalobca počas dedičského konania nenamietal závet a preto sa ani nemohlo použiť ustanovenie § 175 k ods. 2 Občianskeho súdneho poriadku. V prípade ak, by žalobca uviedol, že nesúhlasí s uvedenou listinou súd by ho odkázal uznesením na podanie určovacej žaloby, kde by určil aj lehotu na podanie žaloby. Nakoľko dedičskom konaní závet ako listina nebola sporná, nebolo vydané uznesenie na podanie žaloby, nebola daná žiadna lehota na podanie a tým zanikol právny záujem na určení sporného práva u ktorej naliehavý právny záujem vyplýva z právneho predpisu.

Z toho dôvodu súd skúmal aj preukázanie naliehavého právneho záujmu zo strany žalobcu podľa § 80 písm. c) O.s.p.. Čo sa týka prvého výroku neplatnosti závetu a listiny o vydedení táto listina nebola sporná v rámci dedičského konania a preto v dedičskom konaní žalované 1/ a 2/ rade zdedili hnutelné a nehnuteľné veci tak ako je to uvedené v Osvedčení o dedičstve. Žalobca druhým výrokom žiadal určiť, že nehnuteľnosti a hnutelné veci patria žalobcovi, súd nemôže znova zisťovať okruh účastníkov a opätovne prejednať dedičstvo tak ako chce žalobca. Žalobca v tejto veci nepreukázal naliehavý právny záujem na žiadanom určení, nakoľko právne postavenie žalobcu by zostalo nezmenené, vychádzajúc z právoplatného Osvedčenia o dedičstve.

Právna zástupkyňa žalobcu na pojednávaní poukázala na to, že žalobca podal žalobu na určenie neplatnosti závetu dňa 28.08.2012 a Osvedčenie o dedičstve nadobudlo právoplatnosť dňa 04.09.2012, t.j. po podaní žaloby. Konanie o dedičstve ako konanie nesporové neumožňuje súdu riešiť otázky sporového konania. Preto ak dôjde k sporu v skutkových otázkach, zákon ukladá súdu povinnosť pokúsiť sa o ich odstránenie tým, že sa bude snažiť viesť účastníkov k uzavretiu súdneho zmieru o týchto otázkach. Ak je tento postup neúspešný, súd odkáže účastníka na uznesením na podanie určovacej žaloby, v ktorej súdny komisár aj určí lehotu na podanie žaloby. Nakoľko dedičskom konaní neboli žiadne sporné skutočnosti v dedičskom konaní sa pokračovalo. V poučení mali taktiež účastníci možnosť do 15 dní od prevzatia osvedčenia o dedičstve požiadať súd o pokračovanie v konaní o dedičstve. Žalobca nepožiadaval o pokračovanie dedičského konania a preto osvedčenie o dedičstve nadobudlo právoplatnosť. Súd zároveň poukazuje, že žalobca dňa 13.09.2012 spísal úradný záznam v ktorom vyhlásil, že nenamietá ani absolútnu ani relatívnu neplatnosť závetu, ktorého súčasťou je listina o vydedení a ho v plnom rozsahu uznal.

Podmienku naliehavého právneho záujmu na požadovanom určení súd musí skúmať skôr, ako začne spor vecne posudzovať, nakoľko z dôvodu nedostatku naliehavého právneho záujmu súd žalobu zamietol, a preto ďalšie návrhy na doplnenie dokazovania (vypočutie svedkov) zamietol.

Podľa § 142 ods. 1 O.s.p. účastníkovi, ktorý mal vo veci plný úspech, súd prizná náhradu trov potrebných na účelné uplatňovanie alebo bránenie práva proti účastníkovi, ktorý vo veci úspech nemal.

Žalované v 1. a v 2. rade boli v konaní úspešné v celom rozsahu, preto je žalobca povinný nahradiť im trovy konania, pozostávajúce z trov právneho zastúpenia advokátom v sume 416,84 eur podľa vyhlášky Ministerstva spravodlivosti Slovenskej republiky č. 655/2004 Z. z. o odmenách a náhradách advokátov za poskytovanie právnych služieb podľa § 11 ods. 1 písm. a) vyhlášky a to:

- prevzatie zastupovania a oboznámenie s prípadom marec 2003 - v sume 60,07 eur,
- vyjadrenie k žalobe zo dňa 5.3.2013- v sume 60,07 eur,
- účasť na pojednávaní dňa 18.6.2013- v sume 60,07 eur, náhrada za stratu času 2x 13,01 eur,
- účasť na pojednávaní dňa 10.10.2013 - v sume 60,07 eur, náhrada za stratu času 2x 13,01 eur,
- účasť na pojednávaní dňa 11.02.2014 - v sume 61,78 eur, náhrada za stratu času 2x 13,40 eur,
- účasť na pojednávaní dňa 29.05.2014 -v sume 61,87 eur, náhrada za stratu času 2x 13,40 eur,
- .....spolu 416,84 eur.

Podľa ustanovenia § 149 ods.1 O.s.p. ak advokát zastupoval účastníka, ktorému bola prisúdená náhrada trov konania, je ten, ktorému bola uložená náhrada týchto trov, povinný zaplatiť ju advokátovi.

Vzhľadom na vyššie uvedené súd rozhodol tak ako je uvedené vo výroku tohto rozsudku.

Žalobca sa žalobou, ktorá bolo tunajšiemu súdu doručená dňa 28.08.2012 domáhal určenia, že Závet napísaný dňa 27.01.2012 formou notárskej zápisnice, č.k. J. XX/XXXX, J. XXXX/XXXX, J.: XXXX/XXXX, na Notárskom úrade v Š., JUDr. O. J., notárkou, ktorá je uložená v Notárskom centrálnom registri závetov pod číslom J. L. XXXX/XXXX je neplatný. Žalobca podaním zo dňa 26.10.2012 rozšíril výrok žaloby, v ktorej mal súd určiť, že nehnuteľný a hnuiteľný majetok, ako aj pasíva po nebohej S. S., rod. P., nar. XX.XX.XXXX, naposledy bytom S. XXX, O. X., nadobúda do výlučného vlastníctva dediča zo zákona, jediný syn nebohej V. S., nehnuteľnosti sú zapísané na Katastrálnom úrade G., N.I. H. N., Q. O. X., katastrálne územie Z. na listoch vlastníctva, ktoré sú podrobne v doplnenom návrhu špecifikované.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku je prípustné odvolanie cestou podpísaného súdu na Krajský súd v Bratislave do 15 dní odo dňa jeho písomného doručenia, písomne alebo ústne do zápisnice.

Z písomne podaného odvolania musí byť zjavné, ktorému súdu je určené, kto ho robí, ktorej veci sa týka a čo sa ním sleduje, musí byť podpísané a datované. V odvolaní sa má ďalej uviesť, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, v čom sa toto rozhodnutie alebo postup súdu považuje za nesprávny a čoho sa odvolateľ domáha (ako má odvolací súd rozhodnúť).

Odvolanie proti rozsudku, ktorým bolo rozhodnuté vo veci samej, možno odôvodniť len tým, že

a) v konaní došlo k vadám uvedeným v § 221 ods. 1 O.s.p. , t.z.:

1/ sa rozhodlo vo veci, ktorá nepatrí do právomoci súdov,

2/ ten, kto v konaní vystupoval ako účastník, nemal spôsobilosť byť účastníkom konania,

3/ účastník konania nemal procesnú spôsobilosť a nebol riadne zastúpený,

4/ v tej istej veci sa už prv právoplatne rozhodlo alebo v tej istej veci sa už prv začalo konanie,

5/ sa nepodal návrh na začatie konania, hoci podľa zákona bol potrebný,

6/ účastníkovi konania sa postupom súdu odňala možnosť konať pred súdom,

7/ rozhodoval vylúčený sudca alebo bol súd nesprávne obsadený, ibaže namiesto samosudcu rozhodoval senát,

8/ súd prvého stupňa nesprávne právne posúdil vec, a preto nevykonal ďalšie navrhované dôkazy,

b) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,

c) súd prvého stupňa neúplne zistil skutkový stav veci, pretože nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,

d) súd prvého stupňa dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,

e) doteraz zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú tu ďalšie skutočnosti alebo iné dôkazy, ktoré doteraz neboli uplatnené (§ 205a),

f) rozhodnutie súdu prvého stupňa vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

Odvolanie treba predložiť s potrebným počtom rovnopisov a s prílohami tak, aby jeden rovnopis zostal na súde a aby každý účastník dostal jeden rovnopis. Ak účastník nepredloží potrebný počet rovnopisov a príloh, súd vyhotoví kópie na jeho trovy.

Ak povinný dobrovoľne nespĺní čo mu ukladá vykonateľné rozhodnutie, oprávnený môže podať návrh na vykonanie exekúcie podľa Zákona č. 233/1995 Z.z. o exekútoroch a exekučnej činnosti v platnom znení.